

Informace Ministerstva dopravy:

Desatero očekávaných změn v pravidlech pro bezpilotní letadla (drony)

Upozornění: Níže uvedené změny měly začít platit k 1. 7. 2020. S ohledem na situaci s nemocí COVID-19 a související opatření dojde ovšem dle informací Evropské komise k posunu tohoto v celé EU o 6 měsíců, tedy na 31. 12. 2020. V mezidobí tak zůstane v roce 2020 nadále v platnosti dosavadní vnitrostátní regulace.

V ČR a celé EU začnou platit **nová pravidla** pro provoz bezpilotních letadel („dronů“).ⁱ Značná část změn nastane s ohledem na přímou použitelnost práva EU.ⁱⁱ Další změny pak budou zaváděny následně v několika krocích, přičemž už nabyde účinnosti i příslušná změna zákona.ⁱⁱⁱ **Již první skupina změn přitom zahrnuje následující:**

1. **Provozovatel^{iv} dronu se musí zaregistrovat** v novém registru, který v mezidobí zprovozní Úřad pro civilní letectví (ÚCL), získat tím jedinečné identifikační číslo a tímto číslem označit veškeré své drony.
2. **Povinná registrace se týká** všech osob, které provozují:
  - jakýkoli dron s hmotností od 250 g nebo
  - jakýkoli dron (i s hmotností pod 250 g), který má kameru (bez ohledu na rozlišení)^v a přitom není hračkou ve smyslu práva EU^{vi} nebo
  - jakýkoli dron (i s hmotností pod 250 g), který má dopadovou energii nad 80 joulů (mj. v důsledku vysoké rychlosti) nebo
  - jakýkoli dron ve *specifické* nebo *certifikované* kategorii (viz níže).
3. Registrace bude probíhat **on-line** bez nutnosti dostavit se osobně na ÚCL (jakkoli i taková možnost zůstane zachována) a bude **zdarma**. Registrují se přitom údaje o konkrétní osobě, nikoli o dronu (konkrétním stroji).^{vii}
4. Budou zavedeny **tři základní kategorie provozu dronů**: „otevřená“, „specifická“ a „certifikovaná“. Ty podléhají odlišnému způsobu regulace a odlišné míře požadavků na provozovatele, piloty, techniku apod.^{viii}
5. Nejnižší, **otevřená kategorie** provozu umožní provozovat dron i bez předchozího povolení ÚCL, a to zjednodušeně řečeno pokud:
  - (i) se provozovatel zaregistruje (pokud je to požadováno dle bodu 2. výše); a současně
  - (ii) provoz nepřekročí žádné z omezení pro otevřenou kategorii (tzn. zejména provoz ve „vizuálním dohledu“, do 120 m nad terémem a v požadované vzdálenosti od neúčastných osob a shromáždění lidí, minimální věk pilota); a současně
  - (iii) dron nepřesahuje hmotnost 25 kg a přitom:
    - a) spadá do jedné ze „tříd“ dronů dle práva EU (což výrobce označí na dronu příslušným symbolem),^{ix} nebo
    - b) je soukromě zhotoven, nebo
    - c) i bez označení „třídy“ splní další podmínky pro použití v dvouletém přechodném období;^x a současně

(iv) „pilot“^{xvi} zpravidla (až na výjimky) absolvuje on-line školení a složí on-line test pro příslušnou podkategorii provozu (testovací modul bude navázán na elektronický registr ÚCL).

Otevřená kategorie se dále dělí do tří podkategorií (A1, A2, A3) s odlišnými požadavky na maximální hmotnost dronu, minimální vzdálenost od lidí, úroveň proškolení pilota apod.).

6. Střední, **specifická kategorie** provozu umožní provoz těm, kteří potřebují překročit některý z limitů otevřené kategorie (viz výše). Bude v zásadě vyžadovat zpracování rozboru celkových rizik letu dronu (tzv. posouzení provozních rizik neboli „SORA“) ze strany provozovatele a následně její posouzení a vydání povolení ze strany ÚCL. V budoucnu (zhruba od konce roku 2021) bude umožněno podání deklaráce o shodě s tzv. „standardním scénářem“. Další možností bude získání dlouhodobého oprávnění schvalovat vlastní provoz (tzv. osvědčení provozovatele lehkých bezpilotních systémů „LUC“). Nejvyšší, **certifikovaná kategorie** je pak zamýšlena spíše dále do budoucna (např. pro provoz nad shromážděními osob nebo dokonce přepravu osob apod.) a bude vyžadovat získání osvědčení pro techniku a personál na úrovni srovnatelné s dnešními letadly s posádkou.
7. Stávající **prostory, kde je v ČR dronům povoleno, nebo zakázáno létat** (viz zejména okolí letišť, ochranná pásma silničních komunikací a jiných liniových staveb) zůstanou v první fázi změn v zásadě zachovány. Úprava těchto současných omezení, včetně jiné struktury a formy vyhlášení zón ve vzdušném prostoru by měla probíhat postupně v následujících fázích.^{xii}
8. Právo EU nově obsahuje i **požadavky na technické parametry a vybavení dronů** prodávaných v ČR a provozovaných v rámci nové regulace (mj. i tzv. elektronická identifikace na dálku nebo *geo-awareness*). **Přechodná období** nicméně umožní, alespoň v omezeném rozsahu, i provoz stávajících, takto nevybavených, dronů.
9. Snahou je nekomplikovat takovou činnost leteckých modelářů, která dosud probíhala spořádaně a bezpečně. Jednou z cest je to, že na osoby registrované **v rámci klubu nebo sdružení leteckých modelářů** se dle práva EU může vztahovat dvouleté přechodné období, ve kterém mohou provozovat modely letadel dle stávajících vnitrostátních pravidel (a naopak mají výjimku z řady nových požadavků). V ČR bude mít povahu takového modelářského sdružení s dvouletou výjimkou Svaz modelářů České republiky z. s. (SMČR).^{xiii} I zde platí výše uvedená povinnost provozovatelů modelů letadel registrovat se v elektronickém registru ÚCL. V mezidobí bude nicméně upřesněno, zda u členů SMČR bude moci toto proběhnout hromadně skrze stávající evidenci SMČR. „Neorganizovaní“ letečtí modeláři nebudou spadat pod uvedené dvouleté přechodné období, každopádně budou moci provozovat modely letadel v rámci výše zmíněných limitů *otevřené* kategorie provozu.
10. Výše uvedená pravidla budou v zásadě umožňovat provoz dronů **napříč všemi státy EU**, samozřejmě za předpokladu splnění případných dodatečných lokálních podmínek konkrétního státu (viz zejména omezení, zákazy a požadavky plynoucí ze zón vyhlášených daným státem na jeho území, respektive dodatečné požadavky pro akceptaci povolení vydaných pro provoz ve *specifické kategorii* apod.).

ⁱ „Bezpilotním letadlem“ se zde rozumí v zásadě jakýkoli stroj schopný letu (s dílčími výjimkami, jako jsou rakety vznášedla, balóny do určitého objemu, draky do určitých rozměrů apod.) provozovaný nebo navržený pro autonomní provoz nebo pro pilotování na dálku bez pilota na palubě (bez ohledu na hmotnost, účel užití, cenu apod.). Spadají sem mj. veškeré „multikoptéry“, bezpilotní letouny s křídlem i modely letadel. „Dron“ se v textu používá co nejobecněji jako synonymum pro veškeré kategorie „bezpilotních letadel“ v tomto smyslu. Zvláštní regulace zůstane pro vojenská nebo policejní bezpilotní letadla.

ⁱⁱ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 2019/947 a nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/945.

ⁱⁱⁱ Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví.

^{iv} Provozovatelem se zde v zásadě rozumí fyzická nebo právnická osoba dlouhodobě rozhodující o použití dronu, typicky jeho vlastník.

^v Nebo i jiný senzor schopný zaznamenat „osobní údaje“.

^{vi} Viz podmínky stanovené na základě směrnice 2009/48/ES.

^{vii} S výjimkou provozu v certifikované kategorii, kde se registruje i stroj, případně dle dalších upřesnění.

^{viii} Další podrobnosti viz zmíněné prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/947 a nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/945.

^{ix} Aktuálně jde o třídy „C0“ – „C4“

^x Viz čl. 20 a 22 prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/947.

^{xi} Může, ale nemusí, jít o tutéž osobu, kterou je provozovatel.

^{xii} Upřesnění a případné změny budou před první fází změn veřejnosti podrobněji sděleny. Proces bude zakotven v příslušné novele zákona.

^{xiii} Naopak nikoli jiné kluby nebo sdružení zabývající se leteckými modely, a to mj. s ohledem na celkovou povahu činnosti, organizační strukturu a množství členů.